

15 Sumár

Žilinská univerzita v Žiline (ŽU) patrí k najvýznamnejším univerzitám v slovenskom vzdelávacom priestore. Z hľadiska kvantitatívnych i kvalitatívnych ukazovateľov sa dlhodobo udržiava na popredných miestach medzi slovenskými vysokými školami. Svojím odborným profilom patrí k jedinečným na Slovensku. Jej špecifikum je vo vedných odboroch súvisiacich s dopravou a komunikáciami, ako sú všetky typy dopravy (cestná, železničná, vodná, letecká, intermodálna), dopravné a poštové služby, návrh, budovanie a údržba dopravných ciest, dopravné a pozemné staviteľstvo, strojárstvo, bezpečnosť a zabezpečenie, informačné a komunikačné technológie, oblasť ochrany a využívania krajiny. Na základe priznaných práv poskytuje vysokoškolské vzdelanie v dennej alebo v externej forme a udeľuje tituly vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania – bakalárskom, inžinierskom/magisterskom a doktorandskom štúdiu. Vysokoškolské vzdelávanie zabezpečuje sedem fakúlt ŽU a päť ústavov, jeden študijný program je zabezpečovaný na celouniverzitnej úrovni. V súčasnosti je na ŽU akreditovaných celkom 129 študijných programov v dennej forme a 96 v externej forme vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia. Študenti inžinierskeho a magisterského štúdia popri štúdiu zvoleného študijného programu môžu na ŽU absolvovať doplnujúce pedagogické štúdium, ktoré je osobitným druhom štúdia zameraným na získanie kvalifikácie učiteľa odborných predmetov. Počet študentov ŽU sa v ostatných rokoch stabilizoval s miernym poklesom v rokoch 2009 a 2010, s miernym nárastom v roku 2011 a opäť poklesom v rokoch 2012 a 2013.

K 31. 10. 2013 študovalo na ŽU vo všetkých formách a stupňoch 10 250 študentov. Najväčší počet študentov dlhodobo vykazuje fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov. Počet zahraničných študentov je dlhodobo stabilný, v roku 2013 študovalo na ŽU celkom 178 študentov z toho 135 študentov v dennej forme a 43 študentov v externej forme.

V oblasti vedeckovýskumnej činnosti tímy ŽU, jej fakúlt a ústavov riešili počas roka 2013 úlohy základného a aplikovaného výskumu, národného a medzinárodného charakteru a významu. V roku 2013 získali pracoviská ŽU prostredníctvom grantových schém na riešenie projektov VEGA, KEGA a APVV celkom 2 048 538 €. V roku 2013 získala ŽU finančné prostriedky na riešenie 22 zahraničných výskumných projektov v celkovej čiastke 396 804 €. Dôležitou aktivitou univerzity je úzka spolupráca s podnikateľským prostredím a štátnymi orgánmi vo forme riešenia vedeckovýskumných úloh na základe objednávok.

V ostatných rokoch bolo v rámci operačného programu Výskum a vývoj Európskych štrukturálnych fondov významnou mierou podporované budovanie vedeckých a výskumných pracovísk, zameraných na špičkový výskum a vývoj na báze interdisciplinárnych tímov, s výrazným zapojením doktorandov, zahraničných výskumných pracovníkov a mimouniverzitných inštitúcií. V roku 2013 vznikli na univerzite v rámci OP Výskum a vývoj dve nové pracoviská: Univerzitný vedecký park ŽU (UVP) a Výskumné centrum ŽU (VC). V prvých etapách existencie boli vytvorené štruktúry nových centier, realizovaný proces ich začlenenia do organizačnej štruktúry ŽU, vytvorenie pracovných kolektívov a podporných štruktúr. Súčasne boli realizované prípravné kroky vytvorenia priestorových podmienok a to prípravou výstavby troch nových objektov v areáli ŽU a práce na príprave zabezpečenia špičkového technického, technologického a personálneho zabezpečenia. Pripravované regionálne centrá transferu technológií a inkubátory UVP a VC budú po vybudovaní poskytovať služby všetkým zamestnancom ŽU na prípravu medzinárodných projektov, na transfer technológií, ale tiež budú veľkou mierou podporovať regionálny rozvoj v oblasti výskumu a inovácií.

Pracoviská ŽU zorganizovali v roku 2013 celkom 58 vedeckých a odborných podujatí, z toho bolo 32 medzinárodných vedeckých a odborných konferencií.

Žilinská univerzita je dlhé roky zapojená nielen do výskumných, ale i do vzdelávacích medzinárodných programov rámci bilaterálnych a multilaterálnych programov spolupráce. Tieto programy umožňujú realizovať mobility pedagógov, doktorandov a študentov, zapájať sa do aktivít v rámci Európskeho výskumného priestoru (ERA) a Európskeho priestoru pre vyššie vzdelávanie (EHEA). Pracovníci ŽU sú či už ako koordinátori, kontraktori alebo partneri, zapojení do medzinárodných vzdelávacích programov a projektov, ku ktorým patria projekty Programu celoživotného vzdelávania EÚ (LLP/ERASMUS), CEEPUS a TEMPUS. ŽU aktívne využíva možnosti Národného štipendijného programu, programu DAAD a ďalších. V poslednom roku realizácie LLP/ERASMUS patrila ŽU v rámci študentských a učiteľských mobilit medzi najaktívnejšie slovenské univerzity. V roku 2013 bola vypracovaná celouniverzitná žiadosť o pridelenie charty nového programu ERASMUS + . Univerzita v nej získala oprávnenie na účasť vo všetkých aktivitách programu určených pre vysokoškolské inštitúcie v EÚ. Charta taktiež oprávňuje ŽU každoročne žiadať o finančné prostriedky potrebné na realizáciu mobility aktivít.

V oblasti celouniverzitnej bilaterálnej spolupráce má ŽU rozvinutú zmluvnú spoluprácu v rámci 36 dohôd o vedeckovýskumnej a pedagogickej spolupráci na celouniverzitnej úrovni a v rámci viac ako 100 dohôd na fakultnej úrovni a to nielen s európskymi, ale aj s ázijskými a americkými univerzitami, vysokými školami a ďalšími inštitúciami.

Medzi významné aktivity v oblasti rozvoja ŽU v minulom roku patrili: podpora rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja, najmä so zameraním na mimodotačné zdroje, dobudovanie excelentných celouniverzitných výskumných pracovísk zriadenie vedeckého parku a výskumného centra, zabezpečovanie výstavby a rekonštrukcií nehnuteľností, ktoré sú v majetku univerzity z účelových dotácií MŠVVaŠ SR, z rozpočtu a z mimodotačných zdrojov a podpora stavebných rekonštrukcií a inovácií technických zariadení existujúcich budov a obstarávanie nových prístrojov a zariadení pri modernizácii vedeckovýskumnej infraštruktúry.

Medzi hlavné strategické ciele rozvoja ŽU stále patrí postupné dokončovanie univerzitného areálu a rekonštrukcia starších objektov univerzity na Veľkom Diele a jej detašovaných pracovísk.

Rok 2013 bol v oblasti získavania finančných zdrojov porovnateľný s rokom 2012. Okrem dotácie zo strany ministerstva sa výraznou mierou na tejto skutočnosti podieľajú prostriedky z Európskych štrukturálnych fondov, projekty financované prostredníctvom Agentúry na podporu výskumu a vývoja a zahraničná spolupráca univerzity (napr. projekty v rámci 7. rámcového programu EÚ, ERASMUS, Švajčiarsky finančný mechanizmus a pod.).

Univerzita rok 2013 skončila opätovne s kladným hospodárskym výsledkom v celkovej výške 2 385 063 € po zdanení, čím si udržuje optimálnu mieru rentability.

Výsledok hospodárenia za hlavnú činnosť je v celkovej výške 2 378 311 €. Celkové výnosy z hlavnej činnosti boli oproti roku 2012 vyššie o 2 830 253 €. Výrazné zvýšenie predstavovala dotácia na projekty štrukturálnych fondov (2 223 676 €). Mierny nárast bol vo výnosoch za ubytovanie, stravovanie a poplatky za vzdelávanie.

V oblasti energetiky sa v roku 2013 realizovali ďalšie opatrenia na znižovanie výdavkov na energiu. Boli vykonané opatrenia na energetickom hospodárstve univerzity k zabezpečeniu jeho bezporuchovej prevádzky.